

NRK

2008 | 8

NEDERLANDSE PUBBEC-
KUNDESTOFINDUSTRIE**In dit nummer**

4 Doornik: evenier
prijs stijging grondstoffen
niet te voorkomen

6 Markt van kwaliteits-
vervremde machines
in heel Nederland

8 NRK onafhankelijk naar
NRG Belpoort

10-11 Alleenfrontindigheven
30 als 'reel' uitland
"Antwerpen als subsidie"

12 Sinterklaasbeelden

14 Grote koetsenrijding
rederij van maatschappij
ingetrokken naar

16 Column

Grondstofprijzen

Heertje: "Tot nu toe is het altijd zo geweest dat een opgewonden periode in de economie gevolgd wordt door een periode van afkoeling, het gaat nooit lineair door. Ik zie geen reden om te verwachten dat het nu anders zal zijn"

Foto: Pet van Luijtgarden

'Wat er gebeurt vind ik fantastisch'

Voor Heertje zijn kredietcrisis en hoge olieprijs slechts 'incidenten'

Sombere verhalen over de economie. Dalend consumentenvertrouwen. Hoge olieprijs. Dure grondstoffen. Krappere marges. Het lijkt een en al misère. Maar niet iedereen zit met de handen in het haar. Neem emeritus hoogleraar Arnold Heertje. "Wat er gebeurt vind ik fantastisch."

"Het klinkt misschien gek, maar ik vind het fantastisch wat er gebeurt in die zogenaamde financiële economie en de kredietcrisis. Ik heb kortgeleden een lezing gehouden op het *Lowlands festival* en daar voor 1.200 enthousiaste jongeren betoogd dat die kredietcrisis en wat er in de economie gebeurt, gods geschenken zijn. Ik zal het toelichten." Arnold Heertje. Emeritus hoogleraar geschiedenis van het economisch denken en de wetenschapsfilosofie van

de economie aan de Universiteit van Amsterdam. Spraakmakend en al vele decennia dwingend aanwezig in het economisch debat. Wie versombert door recente jobstijdingen over olie, beurs en banken, moet een uurtje met de professor praten. Dan blijkt zelfs een ferme daling van het consumentenvertrouwen geen zorgwekkende ontwikkeling.

"Ik vind dat fantastische berichten: afremmende groei en daling van consu-

(zie verder op pagina 3)

COLOFON

NRK Netwerk is een uitgave van de NRK, brancheorganisatie van de rubber- en kunststof-industrie.

Versijning: 10 maal per jaar, (waarvan 5 x digitaal en 5 x gedrukt)

Jaargang 16, nummer 8

Redactie:
drs. Erik de Ruijter
(hoofdredacteur)
Jos de Gruiter
ir. Margo de Kort

Postbus 420
2260 AK Leidschendam
Telefoon (070) 444 0660
Fax (070) 444 0661
E-mail communicatie@nrk.nl
Internet www.nrk.nl

Met medewerking van:
drs. Jaitske Feenstra

Opmaak en druk:
Thieme Media Services

Lid worden

Lidbedrijven van de NRK zijn leveranciers en ketenpartners: leveranciers van rubber- en kunststofproducten, zoals verwerkers, bewerkers en verkooporganisaties. Ketenpartners – zoals leveranciers van machines en hulpapparatuur, en recyclers – richten zich op de rubber- en kunststoffenindustrie en zijn partner in de productcreatie of het productverkoopproces. Bedrijven actief in de rubber- en kunststofindustrie kunnen zich aansluiten bij een of meerdere branchevereniging(en) binnen de NRK-gelederen.

Herkent u zich in bovenstaand profiel? Meldt u zich dan aan bij de NRK: tel. 070 444 0660 of info@nrk.nl.

CARTOON

Personeel presteert beter met plezier in het werk

Duurzaam ondernemen

Blij met rubber- en kunststofproducten

De NRK is actief voor de rubber- en kunststofindustrie en vertegenwoordigt de belangen van ca. 670 leden, verdeeld over 25 brancheverenigingen. De NRK bevordert winstgevend leveren van verantwoorde producten door middel van dienstverlening en lobby in een actief netwerk van bedrijven met onderlinge binding en gedeelde belangen. De NRK biedt haar leden een totaalpakket aan diensten waaruit de bedrijven kunnen kiezen. Sturing van politieke besluitvorming is cruciaal, waarbij de brancheorganisatie kan bogen op een daadkrachtig netwerk in Nederland en Europa.

Actief binnen NRK-gelederen

BEM – Band en Milieu	070 444 0690
BFL – Branche Fed. voor Lichtstraten- en Lichtkoepelfabr.	070 444 0681
BureauLeiding	070 444 0650
HKV – Holgevormde Kunststofverpakkingen	070 444 0683
LKM – Leveranciers Kunststof Machines	070 444 0681
NRK-Bouw	070 444 0683
NVPU – Ned. Ver. van Polyurethaan Hardschuim Fabr.	070 444 0690
NVR – Ned. Ver. van Rubber- en Kunststoffabrikanten	070 444 0690
Sectie Banden	070 444 0690
Sectie Kunststoffen (zacht PVC)	070 444 0690
Sectie Polyurethaanschuim	070 444 0690
Sectie TRA – Technische Rubberartikelen	070 444 0690
NWBC – NRK-Werkgeversvereniging Branche CAO	070 444 0690
PVT – ProducentenVereniging Thermoplasten	070 369 2960
RecyBEM – RecyBEM BV	070 444 0632
Sectie Ketenpartners	070 444 0660
Stybenex	0418 513 450
Stybenex Verpakkingen	0418 513 450

doorkiesnrs.

e-mail

	070 444 0690	bem@nrk.nl
	070 444 0681	bfll@nrk.nl
	070 444 0650	info@bureauleiding.nl
	070 444 0683	hkv@nrk.nl
	070 444 0681	machines@nrk.nl
	070 444 0683	nrk-bouw@nrk.nl
	070 444 0690	info@nvpu.nl
	070 444 0690	nvr@nrk.nl
	070 444 0690	banden@nrk.nl
	070 444 0690	zachtupvc@nrk.nl
	070 444 0690	purschuim@nrk.nl
	070 444 0690	tra@nrk.nl
	070 444 0690	nwbc@nrk.nl
	070 369 2960	info@pvt.nl
	070 444 0632	bem@recybem.nl
	070 444 0660	deruijter@nrk.nl
	0418 513 450	info@stybenex.nl
	0418 513 450	info@stybenex-verpakkingen.nl
	070 444 0660	g&a@nrk.nl
	070 444 0685	info@pvc.nl
	070 444 0660	vekudak@nrk.nl
	070 444 0683	vkcn@nrk.nl
	023 551 8444	info@vkgkozijn.nl
	070 444 0681	vkr@nrk.nl
	070 444 0640	vmk@nrk.nl
	070 444 0690	vnl@nrk.nl
	070 444 0690	vnvi@nrk.nl
	070 444 0683	vvf@nrk.nl

> (vervolg van pag. 1)

mentenvertrouwen. Kijk, ik weet ook wel dat we in een wereldwijde depressie komen als de groei min twintig wordt en het consumentenvertrouwen helemaal weg is, maar als het hierbij blijft – en dat verwacht ik – dan is het een geschenk uit de hemel.”

De kredietcrisis moest een keer komen, is Heertjes overtuiging. “Financiële dienstverleners waren al jaren verkeerd bezig: er werd voortdurend gestreefd naar steeds hogere winstcijfers en er werden excessieve beloningen gekoppeld aan de verkoop van financiële producten, waarvan de verkopers zelf niet eens wisten wat voor risico’s eraan verbonden waren, laat staan de kopers. Banken hebben verder te weinig gelet op de kredietwaardigheid van hun klanten, bijvoorbeeld of ze over een deugdelijk onderpand beschikten. Dat moest dus een keer ontploffen. De mensen die het meest hebben verdiend aan de bijna criminele handel in financiële producten en die het hardst riepen dat de markt vrij moest zijn, hebben Trichet en Bernanke (de presidenten van de Europese en de Amerikaanse centrale banken – red.) uiteindelijk op hun knieën gevraagd geld te injecteren en de rente te verlagen. Dankzij het ingrijpen van centrale banken is de wereldeconomie niet in diepe ellende terechtgekomen. Als het vertrouwen tussen banken helemaal zou zijn verdwenen was de reële economie in grote problemen gekomen. Nu hebben we in feite vooral te maken met enorme afboekingen bij een aantal financiële instellingen. De onderliggende economische ontwikkeling is wel geraakt door de kredietcrisis, maar niet in de mate dat we moeten denken aan een grote recessie of zelfs depressie. Ik ben wat dat betreft minder somber dan sommige collega’s.”

Zegen

Heertje benadrukt liever de positieve kant van de ontwikkelingen. “Neem het dalende consumentenvertrouwen in de VS. Zolang ik werkzaam ben als econoom vindt iedereen dat het land boven zijn stand leeft. Amerika spaarde maar twee tot vier procent en de rest van de wereld moest de Amerikaanse overheidstekorten financieren. Door die onevenwichtigheid en door de bepalende rol van Amerika in de wereld?economie, werden de mondiale ontwikkelingen negatief beïnvloed. Dus een daling van het Amerikaanse consumentenvertrouwen is een zegen.”

Zelfs als een spaarzaam volkje als het Nederlandse koopkracht inlevert, is dat geen ramp, betoogt Heertje. “Zolang de daling geen twintig procent is, merken u en ik het nauwelijks, alleen voor de laagstbetaalden is het misschien een probleem en die groep kan door kabinetsmaatregelen worden ontzien. In zijn algemeenheid leiden dalend vertrouwen en afzwakkende groei tot meer sparen en minder consumeren. Dat betekent dat we minder olie en gas verbruiken, minder in de file staan en minder het milieu belasten. Dat zijn geen verkeerde ontwikkelingen.”

Dat is een mooi idyllisch macro-economisch verhaal, maar hoe legt u dat uit aan een fabrikant van kunststofproducten die vandaag met problemen worstelt? Hij heeft te maken met sterk stijgende grondstofprijzen, die hij moeilijk kan doorberekenen aan zijn klanten, omdat die vaak een grote inkoopmacht hebben.

“Die fabrikant leg ik dat misschien niet uit, anders dan dat ik benadruk dat ook het economisch leven ups en downs kent. Ik leg het ook niet uit aan de duizenden detaillisten die door afname van de koopkracht misschien hun winkel moeten sluiten. Voor de betrokkenen is het ernstig en triest, maar ik denk dat we op een punt in de geschiedenis komen, waar sprake zal zijn van een fundamentele heroriëntatie van de economie naar meer kwalitatieve zaken. Gezonde lucht is geen bijkomstigheid meer, maar voor de meeste mensen een reëel goed, dat net zozeer in een behoefte voorziet als een kleuren-tv en dat glaasje Spa op tafel. De industrie moet zich voorbereiden op een ander soort economische groei, waarin het kwalitatieve aspect belangrijker wordt. Ik ken de rubber- en kunststofbranche niet, maar ik neem aan dat de bedrijven de afgelopen jaren wat vlees op de botten hebben gekregen. Dan moeten ze niet schrikken van een even wat moeilijker periode. We hebben de afgelopen maanden enorme schommelingen in de prijzen van olie en andere grondstoffen gezien. Tot nu toe is het altijd zo geweest dat een opgewonden periode in de economie gevolgd wordt door een periode van afkoeling, het gaat nooit lineair door. En ik zie geen reden om te verwachten dat het nu anders zal zijn.”

China wil groeien, India wil groeien, grondstoffen worden schaarser, maakt dat de situatie niet anders dan tot nu toe?

“De groei in China en India zwakt ook wel eens af. En anders dan wij zullen zij

er geen vijftig jaar over doen voordat ze de na?delen van industrialisatie inzien: ze hebben óns namelijk als voorbeeld! Ze zullen eerder schone fabrieken bouwen en in hybride auto’s gaan rijden, lijkt mij. Bovendien vraag ik me af of de zo excessief gestegen olieprijs zoveel te maken heeft met de stijgende vraag.

‘Ik geloof helemaal niets van een recessie’

De oliemarkt is niet vrij. Partijen kunnen gebruikmaken van machtsmisbruik waartegen iemand als EU-commissaris Neelie Kroes niet kan optreden. Mede om die reden is het cruciaal dat we een mondiaal beleid gaan voeren dat gericht is op vermindering van de afhankelijkheid van olie. In Nederland moeten we kernenergie terug op de agenda zetten.”

“Als u mij zo met die vraag confronteert, ben ik geneigd daarop bevestigend te antwoorden. Hoe gek dat eigenlijk ook klinkt. Het zijn in zekere zin incidenten in een fundamenteel economische ontwikkeling, die in veel opzichten buitengewoon positief, dynamisch en humaniserend is. Kijk alleen maar naar de gevolgen van de technologische ontwikkeling en de informatietechnologie. Het feit dat we 24 uur per dag met de hele wereld verbonden zijn, organiseert een enorme betrokkenheid en stimuleert initiatieven om calamiteiten aan te pakken en positieve ontwikkelingen van elders te kopiëren. Het vergemakkelijkt ook de start van nieuwe bedrijvigheid. Daarnaast zijn zaken als de verminderde afhankelijkheid van de economische groei in de VS en het feit dat het monetaire beleid in handen is van twee mannen uiterst positief. De kredietcrisis was minder adequaat bestreden als we nog te maken hadden met tien verschillende centrale banken in het EU-gebied. Er is nu vaker sprake van een gezamenlijk Europees beleid waardoor we snel en gecoördineerd kunnen reageren op calamiteiten. Daardoor is het systeem stressbestendiger geworden. Ook vanuit het oogpunt van economie is men beter geëquipeerd om zaken aan te pakken. Tegen de achtergrond van die fundamenteel positieve ontwikkelingen zie ik een kredietcrisis en hoge grondstofprijzen als weliswaar grote incidenten, maar wel als incidenten”.

T-ForM en bioplastics

Karin Molenveld, werkzaam bij Biobased Products van Wageningen UR, waarschuwde in juni de deelnemers van de PVT-bijeenkomst 'Bioplastics, alle-daags', om bij productontwikkelingen met biodegradeerbaarheid vooral naar het integrale product te kijken. Ook de gebruikte additieven, de wijze van verwerking, de assemblage e.d. moeten in ogenschouw worden genomen. Dat voorkomt dat een product dat bedoeld is voor de groenbak, er uiteindelijk niet in mag omdat een van de onderdelen niet aan de eisen voldoet.

Eigenlijk is bioplastics geen goede benaming, stelde ze. Een betere aanduiding is bio-based plastics of biodegradeerbare plastics. "Als iets uit de natuur komt wil het nog niet zeggen dat het afbreekbaar is en omgekeerd," zo zei ze.

Slotbijeenkomst

Kennis van materialen is cruciaal om de snelle doorloop van productontwerp, het maken van de matrijs tot het thermovormproces mogelijk te maken. Binnen het T-ForM-project is een software-module ontwikkeld waarmee deze doorlooptijdversnelling kan worden gerealiseerd.

De PVT en TNO organiseren op 16 oktober een slotbijeenkomst, waarop het onderzoek, de resultaten en de praktijkcases worden gepresenteerd. Info: PVT, Jaitske Feenstra, tel. 070 369 2960

VKCN op Composites Europe

De Vereniging Kunststof Composieten Nederland (VKCN) organiseerde van 23 t/m 25 september het Holland Composites Paviljoen op Composites Europe 2008, de vakbeurs in Essen (D). De EVD zorgde voor financiële ondersteuning. Het paviljoen bood plaats aan ca. 20 bedrijven. Deelname stond open voor alle Nederlandse bedrijven.

Composites Europe is een groeiende beurs die met name op afnemers en leveranciers van (semi-)finished composietproducten is gericht. De beurs vindt tegelijkertijd plaats met Aluminium 2008, die toonaangevend is in de wereld. Tezamen met het internationale EUCIA/AVK-congres op Composites Europe biedt dat een sterke setting. Er is dan ook een grote toename te zien van bezoekers uit de sfeer van industrieel ontwerp, lichte constructies en automotive design.

MARKT

Aanpassingen moeten sneller kunnen worden doorgevoerd

Doorberekenen prijsstijging grondstoffen niet te voorkomen

Bedrijven in de rubber- en kunststofindustrie zullen moeten wennen aan structureel hogere grondstofprijzen. Ze kunnen de prijsstijgingen niet meer 'absorberen' en moeten ze dus doorberekenen. Dat verplicht ze kortere prijscontracten met afnemers aan te gaan of in elk geval een prijscorrectiemogelijkheid in te bouwen.

Fabrikanten van kunststofproducten gaan de prijzen van hun artikelen zo spoedig mogelijk met tien tot veertien procent verhogen. Komend najaar komt er misschien nog eens zo'n stijging overheen. Aldus het *Financieele Dagblad* van 15 juli naar aanleiding van berichten uit de branche over de noodzaak de sterk gestegen prijzen van grondstoffen in de prijzen van hun producten te verwerken. Een rondje inventariseren langs kunststoffabrikanten leert dat veel bedrijven zijn overvallen door de recente fikse prijsstijgingen, die in veel gevallen kort voor de ingangsdatum zijn aangekondigd. Niet allemaal zijn zij in staat om adequaat te reageren op de ontwikkelingen. Zo vertelt HR-manager Adri van den Ouden van Helvoet Rubber & Plastic Technologies uit Hellevoetsluis: "Prijsstijgingen zijn al het hele jaar aan de orde, maar vanaf de tweede helft van juni is het echt losgebarsten. Ik heb het dan vooral over kunststof commodities en over rubber, chemicaliën en elastomeren." De prijsstijgingen liggen tussen de 5 en 25 procent, aldus Van den Ouden en ze worden een à twee weken vooraf aangekondigd. "In sommige gevallen zelfs met terugwerkende kracht, iets dat we uiteraard afwijzen." Helvoet ontwikkelt en produceert enkelvoudige en samengestelde kunststof- en rubbercomponenten en is onder meer toeleverancier aan de automobielindustrie.

Euro Mouldings uit Nijverdal heeft meer dan 25 jaar ervaring in blow moulding (geblazen kunststof producten, zoals flacons, jerrycans, stapelbare containers en technische artikelen). De producten

vinden hun weg naar sectoren als farmacie, voeding, medisch, automotive, agrarisch en utiliteitsbouw. Het bedrijf wordt al sinds het laatste kwartaal van 2005 geconfronteerd met forse prijsstijgingen. "Vooral van HDPE en LDPE", licht woordvoerder Martin Essink toe. "Ze worden een paar weken vooraf aangekondigd als 'orde van grootte'. Over het algemeen kunnen de prijsstijgingen redelijk worden doorberekend, zegt hij, "maar vaak te laat." Op korte termijn blijft daardoor de winst met meer dan 80 procent achter. "Maar als we de prijsstijgingen niet zouden doorberekenen, zou het nog dramatischer zijn: dan staan we binnen de kortste keren in de rode cijfers."

Kemeling Kunststoffen te Naaldwijk is een kunststofverwerkend bedrijf dat een grote diversiteit aan onder meer tanks en andere kunststof producten fabriceert. "Wij hebben al sinds februari 2007 met voortdurende prijsstijgingen te maken", laat directeur Robert Kemeling weten. Voor Kemeling betekenen de prijsstijgingen van grondstoffen in elk geval verlies van marge: als gevolg van het hanteren van vaste contracten kan het bedrijf slechts één keer per jaar prijsaanpassingen doen. Gezien de snelheid en de omvang van de prijsstijgingen voorziet Kemeling moeizame onderhandelingen, maar het niet of niet volledig doorberekenen van de prijsstijgingen zal leiden tot grote problemen voor het bedrijf: "Dan hebben we geen, of in elk geval veel minder marge."

Groeivertraging afzetmarkt

"Per 1 juli 2008 een prijsverhoging van vijftien procent voor PE-granulaat

(polyethyleen verpakingsfolie), een prijsverhoging van 25 procent voor verpakingsstaalband (omdat de staalproducenten met marktleider Arcelor-

afnemers aan te gaan of in elk geval op een of andere wijze een prijscorrectiemogelijkheid in te bouwen.

'Alle vertrouwen in de branche en haar vermogen om uitdagingen aan te gaan'

Mittal voorop rigoreus hun prijzen verhogen) en bunker surcharges voor papierleveringen in containers uit de VS: een verhoging van 300 dollar per 40 ft container per 1 april, 1 juli en 1 oktober 2008", aldus een ondernemer. En zo zijn er talloze soortgelijke verhalen op te tekenen.

Grote lijn is dat de prijsstijgingen niet ten einde zijn en dat het prijsniveau structureel op een hoger plan lijkt te liggen. Vrijwel alle voor dit artikel benaderde ondernemers gaan uit van langdurig hoogblijvende grondstofprijzen. Dat brengt in elk geval de noodzaak met zich mee kortere prijscontracten met

"De prijsverhogingen waarmee we worden geconfronteerd, zijn extreem. Er is dan ook geen andere oplossing dan ze doorberekenen", stelt Kees Ekhart, algemeen directeur van Fardem Packaging uit Edam en oud-voorzitter van de VMK en bestuurslid van de NRK. Ekhart onderkent dat het lastige tijden zijn, maar ziet de toekomst positief tegemoet. "Ik heb alle vertrouwen in de branche en haar vermogen om uitdagingen aan te gaan. De kunststofverwerkende industrie is van groot belang voor vrijwel alle onderdelen van de economie en wij leveren een hoge toegevoegde waarde. Het is dus van groot belang dat wij een normaal bestaan kunnen blijven leiden. Het is bovendien niet de eerste keer dat we prijsstijgingen moeten verwerken in onze bedrijfsvoering. Begin 2003 was de prijs van LDPE 710 euro per ton, in maart 2007 was ze gestegen naar 1.325 euro per ton. Het is onze industrie in die jaren goed gegaan. Er is dan ook geen reden om in doemscenario's te denken."

PRIMA Ondernemen Award:

Bedrijven konden zich tot begin september inschrijven voor de PRIMA Ondernemen Award. De NRK heeft in de zomer een extra element ingebracht: de 'wildcard'. Aan geselecteerde bedrijven die koploper zijn op het gebied van innoveren en modern ondernemen is een 'wildcard' uitgereikt.

ABN-AMRO en Berenschot ondersteunen de prijs. In 2006 ontving Promolding de PRIMA Ondernemen Award uit handen van minister-president J.P. Balkenende. In september en oktober 2008 bezoeken studenten van drie HBO's de bedrijven. De landelijke finale is op 21 januari 2009.

Informatie: Jacqueline de Waal, 070 4440683

Onderzoek duurzaam innoveren

Ruim dertig ledenbedrijven hebben positief gereageerd op het verzoek om deel te nemen aan het onderzoek 'Duurzaam innoveren in het Nederlandse bedrijfsleven'. Het onderzoek wordt gedaan door Nyenrode Business Universiteit en de Vrije Universiteit Amsterdam, in samenwerking met de NRK. De onderzoekers willen graag nog meer reacties om representatieve uitspraken voor de rubber-, lijm- en kunststofindustrie te kunnen doen. Deelname aan het onderzoek kost slechts een kwartier tijd. De vragenlijst kan online worden ingevuld op www.nyvu-duurzaaminnoveren.nl.

Duurzaam kantoor-meubilair weerlegd

De overheid wil in 2010 100 procent van de rijksinkopen – en 50 procent van de inkopen van lagere overheden – duurzaam uitvoeren. Momenteel worden voor de diverse productgroepen criteria opgesteld. Voor de productgroep kantoor-meubilair was de ontwikkeling van de criteria al ver gevorderd. Er waren ook specifieke criteria gesteld voor rubber en kunststof in kantoor-meubilair. De NRK heeft ledenbedrijven, die een belang hebben in de kantoor-meubilairindustrie, gevraagd om een reactie te geven op deze conceptcriteria. En met succes. Op verzoek van de NRK en met medewerking van de ledenbedrijven zijn enkele discutabele eisen uit de criteria gehaald, of vervangen door reële eisen. Info: Jolanda Neeft, tel. 070 444 0696

“Goede band met het milieu”

Eind juli startte de consumentencampagne ‘Alle ruimte voor een goede band met het milieu’. Ruim 11.000 bedrijven uit de bandenbranche ontvingen een promotiepakket met daarin twee posters en honderd folders. Bedrijven kunnen de posters ophangen en de folders binnen handbereik van klanten leggen.

Zij worden zo geïnformeerd over wat er met gebruikte banden gebeurt en wat dat betekent voor het milieu.

De campagne is een initiatief van RecyBEM B.V., de uitvoeringsorganisatie van het Besluit Beheer Autobanden. RecyBEM is verantwoordelijk voor de inzameling en recycling van alle gebruikte personenwagenbanden op de Nederlandse markt.

8 Miljoen banden

Jaarlijks worden tussen 7,5 en 8 miljoen banden ingezameld, zo vermeldt de consumentenfolder. Bandenbedrijven kunnen hetzelfde aantal gebruikte banden gratis inleveren als het aantal dat nieuw wordt gekocht. Gecertificeerde herverwerkingsbedrijven zorgen ervoor dat de oude banden volgens de gestelde milieu-normen worden verwerkt. Het grootste deel van de ingezamelde banden wordt ten behoeve van materiaalhergebruik aangeboden bij de verwerkers.

In 2007 werd van de ruim 8 miljoen ingezamelde banden 59 procent verwerkt ten behoeve van materiaalhergebruik. In 2004 was dit nog maar 25 procent. Het percentage thermisch hergebruik HR (verbranding) is daarentegen drastisch verlaagd van 40 naar 10 procent. De bandenbranche is dus zeer milieubewust bezig.

Aanvraag brochure: bem@recybem.nl

Markt van kunststofverwerkende machines in kaart

De komende jaren blijven de investeringen in spuitgietmachines achter, terwijl de markt daar nu wel om vraagt. Dat constateert ING Lease in het rapport ‘Kunststofverwerkende machines. Spuitgiet- en extrusiemachines in de Nederlandse markt’. Het rapport werd eind juni aan NRK-bestuurders uitgereikt.

Dit jaar wordt aanzienlijk minder geïnvesteerd in spuitgietmachines, blijkt uit het rapport. Terwijl de marktsituatie, met stijgende kosten en een onzekere toekomstverwachting, juist vraagt om een hoogwaardig machinepark. Om de kostenconcurrentie het hoofd te bieden is investeren noodzakelijk, stelt Michiel van Dijk, asset specialist ING Lease. Volgens hem blijven bedrijven tegenwoordig ten onrechte zo lang mogelijk produceren met dezelfde machines. De gemiddelde technische levensduur van het machinepark is naar schatting 12 tot 15 jaar, terwijl de afschrijvingstermijn 7 à 8 jaar is.

Lichte daling afzet

Jaarlijks worden circa 200 nieuwe spuitgietmachines verkocht. Dat betreft bijna volledig vervangingsvraag. Voor 2008 wordt een lichte daling voorspeld. Ook in de jaren daarna zal de afzet niet stijgen, is de verwachting. Hetzelfde geldt overigens voor extrusiemachines. Margedruk en overcapaciteit in het machinepark zijn de oorzaken van het uitblijven van investeringen. Eveneens als oorzaken worden

genoemd: problemen met de opvolging bij familiebedrijven en de verhoging van de productie per machine. ING Lease voorspelt wel een stijgende investeringssom, aangezien vooral in het lichte segment vaker machines met een grotere sluitkracht worden gekocht. Bovendien vindt er meer robotisering plaats.

Peter-Jan Bentein (alg. directeur ING Lease Nederland) reikt het rapport uit aan Carlo Brouwer (LKM), Jan Podt (PVT) en Kees van Oostenrijk (NRK)

Kunststofproject voor slimme regels

Opstalan en Trespa International werken met de NRK, provincie Noord-Brabant, gemeente Tilburg en de Brabantse Milieudienst aan een digitaal informatiepunt voor ondernemers. Ze gaan hiermee aan de slag in het kader van het EZ-programma *Slim geregeld, goed verbonden*. Ondernemers en overheden bepalen samen hoe zij hun processen sneller en doeltreffender kunnen inrichten.

NRK en EZ willen met dit initiatief de regeldruk verlagen opdat de concurrentiepositie van ondernemers wordt versterkt en de slagvaardigheid bij de overheid vergroot. Het project richt zich specifiek op regels, relevant in de rubber- en kunststofindustrie. De resultaten (een prototype) worden op 1 oktober 2008 gepresenteerd.

Informatie: Erik de Ruijter, tel. 070 444 06 71.

Wie krijgt de medewerkers?

Binnen de rubber- en kunststofindustrie wordt nu al een tekort aan geschoold personeel ervaren, maar dat zal de komende jaren sterker worden. Ontgroening en vergrijzing spelen de sector parten. Hoe de industrietak dit kan opvangen is onderzocht in de studie 'Toekomstperspectief voldoende gekwalificeerd personeel' van Vapro OVP.

Volgens schatting van het CBS (januari 2006) zijn er in totaal 33.000 mensen werkzaam in de rubber- en kunststofindustrie. Bij de bedrijven die de vragenlijst instuurden zijn in totaal ca. 15.500 mensen werkzaam, bijna de helft van de medewerkers in de gehele rubber- en kunststofindustrie. De onderzoeksresultaten worden daarom als een goede afspiegeling gezien van de rubber- en kunststofindustrie, te meer daar de opbouw van de respondenten ook in lijn lag met de hele industrietak.

Minder mensen

Jan Spier (directeur VAPRO OVP) presenteerde de hoofdlijnen van de studie op NRK's ALV van 26 juni 2008. Hij schetste de verwachting dat tot eind 2010 meer mensen bedrijven zullen verlaten dan dat er nieuwe medewerkers bijkomen. Overigens wordt die trend al langer gezien: Sinds 1998 daalt het aantal werknemers

in de industrietak, waarschijnlijk vanwege automatisering en verplaatsing van arbeidsintensieve processen naar lagelonenlanden. De belangrijkste reden om bij een bedrijf te vertrekken zijn:

- het bereiken van de pensioengerechtigde leeftijd en
- het ontbreken van doorgroei-mogelijkheden.

Ondernemers in de industrie verwachten de komende jaren wel veel nieuwe medewerkers nodig te hebben. Enerzijds door de vervangingsvraag die door bovengenoemd vertrek ontstaat, maar ook omdat men denkt dat de markt weer zal aantrekken. Ruim 70 procent ziet de komende jaren de markt wel weer groeien.

Meer samenwerking met VMBO's

Hoe denken bedrijven die nieuwe medewerkers te interesseren? Een aanzienlijk deel van de procesindustrie (70 procent) is hier sceptisch over, maar de rubber- en kunststofbedrijven toonden zich optimistisch: slechts eenderde – doorgaans de grotere bedrijven – verwachten moeilijkheden. Die moeilijkheden liggen dan met name bij het aantrekken van personeel op MBO-niveau en in mindere mate op VMBO-niveau. Bedrijven wachten overigens niet af, maar nemen nu al actie, bijv. door zelf medewerkers op te leiden en door uitzendbureaus in te schakelen.

Het is de verwachting dat in 2010 de vraag naar medewerkers op VMBO-niveau nog steeds het grootst is, maar de vraag naar MBO-niveau zal aanzienlijk toenemen. Bedrijven opereren op dit punt weinig strategisch. Samenwerkingsverbanden met scholen zijn nuttig voor het aantrekken van medewerkers. Maar van alle samenwerkingsverbanden die werden genoemd, was het merendeel met MBO- en HBO-instellingen en niet met VMBO's.

Afgezien daarvan zijn alle contacten met onderwijsinstellingen - nu eenderde, maar tweederde staat er open voor - in ieder geval al een heel goed begin.

Jan Spier (VAPRO OVP) presenteert de inventarisatie onder de rubber- en kunststofindustrie 'Toekomstperspectief voldoende gekwalificeerd personeel'

Innovatie geeft duwtje in de rug

Innovatie staat in de rubber- en kunststofindustrie hoog op de agenda. Soms komen innovatieprojecten niet van de grond vanwege gebrek aan kennis en/of middelen. De NRK is daarom in 2005 mede-initiator geweest van de subsidie-regeling Innovatie-Prestatiecontracten (IPC). Vanwege het succes van deze aanpak start de NRK een nieuwe IPC-ronde: de IPC3.

Samen en alleen

Binnen het IPC wordt een consortium gevormd van 15 tot 35 bedrijven die zelfstandig werken aan innovatieplannen of binnen collectieve projecten. MKB-ondernemers kunnen maximaal 50.000 euro subsidie krijgen voor een periode van drie jaar. Een bedrijf dient daarvoor dan wel minstens 100.000 euro aan subsidieerbare kosten te maken. Van de subsidieaanvraag moet bovendien meer dan 10 procent worden besteed aan samenwerkingsprojecten tussen de IPC-deelnemers.

Derde IPC

Inmiddels zijn er meer dan vijftig bedrijven deelnemer (geweest) in IPC-projecten van de NRK. De NRK opereert als penvoerder die namens de deelnemende bedrijven optreedt als projectleider van het (te vormen) samenwerkingsverband richting de subsidieverstrekker SenterNovem. Bovendien begeleidt de NRK de deelnemers bij de uitvoering van hun individuele innovatieplannen, collectieve projecten, voortgangsrapportages, aanvragen voor schotten etc. Meer weten of u aanmelden als deelnemer IPC3? Neem dan contact op met Erik de Ruijter, tel. 070 444 06 71

PVT benoemt bestuurders

De PVT benoemde twee nieuwe bestuurders op de afgelopen ledenvergadering in mei. Wietse Wissema, directeur-eigenaar van Alligator Plastics B.V., is aangesteld als bestuurslid en gaat zich richten op kennisoverdracht en onderwijs. Peter Toonssen van TNO Industrie en Techniek is eveneens toegetreden tot het PVT-bestuur. Hij heeft het thema productontwikkeling in zijn portefeuille. Eind vorig jaar was Fred Jansen (Sonoco Crellin) toegetreden die het verpakkingenissue behartigt.

Kennis van leiding-systemen

BureauLeiding staat op het punt twee publicaties uit te geven. Ten eerste de praktische handleiding met installatie-procedures die men dient te volgen bij de aanleg van infrastructurele kunststof-leidingsystemen. Niet dat de installatie ingewikkelder is dan bij andere materiaal-soorten, integendeel. Het is slechts bedoeld als handig naslagwerk op de werkplek. De tweede publicatie bevat de resultaten van een internationaal onderzoek, onder leiding van prof. dr. ing. Stein, naar de ecologische effecten van defecten en het 'lekker' van verschillende leiding-systemen.

Informatie: www.bureauleiding.nl

Plastics bij PinkPop

Pinksteren viel dit jaar vroeg, zodat het festival niet zijn naam eer aan deed maar twee weken later werd georganiseerd. Bijna honderdduizend bezoekers kwamen in juni naar Landgraaf voor drie dagen muziek. Het festivalterrein was roze gespikkeld met afvalzakken op het afvalterrein en de camping. PlasticsEurope had deze zakken geleverd, met een wervende kunststoftekst erop. Een andere promotie-actie tijdens het festival waren de meters-hoge kunststofposters die werden getoond bij het wisselen van de bands. De eenvoudige beelden met korte one liners contrasteerden met de hard rock op het podium.

Maatwerk in massa-productie

De Amerikaan Thierry Wohlers, één van de goeroes op het gebied van rapid manufacturing, verwacht een tweede digitale industriële revolutie. Het gaat om een vergaande koppeling tussen ontwerp en productie, waarbij gebruik wordt gemaakt van databases met kennis over producten, productietechnieken en gereedschappen. Producten worden in series gemaakt, maar wel met unieke specificaties. Software zorgt voor de bijstellingen en details per product. Voor de maakindustrie heeft dit grote gevolgen.

In het Europese onderzoeksproject Custom-Fit, waarbij softwareontwikkelaar Delcam is betrokken, is zo'n knowledge based productieproces ontwikkeld. Digital imaging, rapid manufacturing en materiaal-technologie worden samengevoegd bij de productie van bijv. kunstknien en -heupen.

Ook in 2007 werkten bedrijven in de rubber- en kunststofindustrie weer efficiënter en verbruikten ze minder energie

NRK ondertekent derde MJA Energie

NRK-voorzitter Kees van Oostenrijk en EZ-minister Maria van der Hoeven tekenden op 1 juli 2008 een nieuwe Meerjarenaafspraken Energie-Efficiency (MJA3). Afgesproken is dat de industrie tot 2020 in totaal 30 procent energie-efficiënter gaat werken. De 110 deelnemende bedrijven binnen de NRK focussen daarbij op innovaties in productieprocessen, energiezuinige producten en slimme producten die bij gebruik energie besparen, zoals isolatie en verpakkingen.

De energiebesparingen in de rubber- en kunststofindustrie zijn al jaren hoog. Tussen 2000 en 2006 bespaarden de 110 deelnemende bedrijven zo'n 42 procent op hun energieverbruik, 6 procent per jaar! De besparing van 3,6 procent in 2007 komt daar weer bovenop. Dat is bijna het dubbele van de gemiddeld 2 procent per jaar die MJA3 als doel stelt. Het eindresultaat van de rubber- en kunststofindustrie per 2020 ligt dan ook naar verwachting boven de 30 procent.

De MJA Energie is een contract dat serieuze verplichtingen oplegt aan de bedrijven. Zij stellen iedere vier jaar een energie-efficiency-plan op, moeten jaarlijks over hun energieverbruik rapporteren en zijn verplicht een energie-zorgsysteem in te voeren.

De NRK organiseert een informatie-bijeenkomst over MJA3 op donderdag 30 oktober 2008.

Kees van Oostenrijk (NRK-voorzitter) en Maria van der Hoeven (Minister EZ) schudden de hand na de ondertekening van MJA3

Meer informatie: Jacqueline de Waal, tel. 070 444 0683.

Energie-efficiency, ook voor MKB

De NRK wil ook midden- en kleinbedrijven die minder dan 100.000 euro aan energie uitgeven, actief ondersteunen. Daarom is zij – in samenwerking met het Energiecentrum MKB in Houten – een speciaal MJA-contract gestart voor het MKB, genaamt MJAmkb. De inschrijving is geopend.

Deelname aan de MJAmkb biedt bedrijven een aantrekkelijk pakket aan diensten en geringe administratieve rompslomp. MKB-bedrijven kunnen zo planmatig werken aan besparingen op hun energieverbruik. De NRK zal bovendien speciale bijeenkomsten en gebruikersgroepen organiseren. Belangrijk winstpunt is dat energiebesparing ook bij MKB-bedrijven structureel aandacht krijgt van de directies. Verwacht

wordt dat dit jaar ca. 50 bedrijven mee gaan doen. Dat aantal kan uiteindelijk uitgroeien tot enkele honderden. Deelnemers ondertekenen de intentieverklaring, waarmee ze zich verbinden aan de doelstellingen van de MJA3.

De startbijeenkomst van het MJAmkb is donderdag 30 oktober 2008. Meer info: Jacqueline de Waal, tel. 070 444 06 83.

Samenwerkingsproject versnelt innoveren met polymeren

NRK, DPI Value Centre en DSM starten najaar 2008 het samenwerkingsproject Allinco. DSM heeft de ketenverlenger Allinco in ontwikkeling die de eigenschappen van PA, PET en PBT kan verbeteren. De nieuwe ketenverlenger wordt tijdens het eigen verwerkingsproces toegevoegd, bijv. bij de inzet van recycalaat. In het project kunnen kunststofverwerkers de ketenverlenger in hun bedrijf uitproberen.

Ondernemers worden met talloze vragen geconfronteerd. Alle antwoorden hoeft men niet te hebben, want binnen de NRK en DPI Value Centre is veel kennis en kunde beschikbaar. De organisaties ondersteunen de leden bij innovatieprocessen. Dat betreft vragen ten aanzien van haalbaarheid, prototypeontwikkeling en R&D, maar ook over marketing, productontwikkeling, financiering, logistiek en management.

Al eerder werkten NRK en DPI Value Centre succesvol samen met Akzo Nobel in het project Perkalite.

Ketenverlenger

In het nieuwe samenwerkingsproject staat Allinco centraal. De ketenverlenger kan worden toegepast bij de recycling van PA of ter verhoging van de sterkte van industriële garens, films en engineering plastics van PA. Daarnaast werkt Allinco als compatibiliser in blends van PA en PET. De twee polymeren zijn daardoor toch samen te gebruiken. Deze ketenverlenger levert, kortom, bij de productie van polyamide- of polyesterproducten het voordeel van:

- toepassing van recycalaat met betere eigenschappen,
- verbeterde kwaliteit van een product,
- eenvoudiger productieproces en
- lagere productiekosten.

De ketenverlenger die DSM in ontwikkeling heeft kent twee varianten: Allinco

CBC voor polyamide (PA) en Allinco PBOX voor polyesterproducten (PET en PBT), die tevens als zuurvervanger fungeert. De eerste is chemisch geregistreerd en commercieel verkrijgbaar. Allinco PBOX staat nog aan het begin van het ontwikkelingstraject, maar heeft vele voordelen in PET en PBT. In het Allinco-project wordt PBOX als lineaire ketenverlenger en zuurvervanger voor PET en PBT doorontwikkeld en verder geoptimaliseerd. Meer informatie staat op www.dsm-allinco.com.

Marktrijpe oplossing

Deelnemers aan het ketenproject - verwerkers en recycalaatverwerkers van PA en PET/PBT - kunnen de nieuwe ketenverlenger Allinco testen en optimaliseren voor hun eigen verwerkingsproces, zoals extruderen of spuitgieten. Er worden projectbijeenkomsten georganiseerd voor algemene informatie en uitwisseling van ervaringen, maar deelnemers krijgen ook maatwerk voor hun eigen productieproces om te komen tot marktrijpe oplossingen. De doorlooptijd van de haalbaarheidsfase is naar verwachting een half jaar, die van het ontwikkeltraject anderhalf jaar.

Interesse in deelname of wilt u eerst meer informatie? Neemt u dan contact op met de NRK, Lonke van der Kamp, vanderkamp@nrk.nl. Het is raadzaam in uw e-mail te melden met welk product en welke grondstof u wilt deelnemen.

EZ-minister Van der Hoeven gaf op 10 september het startsein voor het Polymeren Innovatie Programma

Grondstofprijzen

Kostenreductie in eigen bedrijf

Om lidbedrijven te ondersteunen bij kostenreductie en een efficiënte productie, heeft de NRK met diverse partners kostenreductieprogramma's ontwikkeld. De programma's verschillen in omvang en prijs. Een glimp van het aanbod.

Kostenreductieprogramma

Het programma van Berenschot bestaat uit zes workshops en vier adviesdagen om de kosten van het voortbrengingsproces (inkoop, productie en logistiek) te reduceren. In de workshops wordt de inefficiency in voortbrengingsprocessen in kaart gebracht en wordt nagegaan hoe verbeteringen in gang gezet kunnen worden. Tijdens de adviesdagen wordt bij de bedrijven een nulmeting gemaakt en behaalde resultaten besproken. Deelnamekosten: 14.500 euro excl. BTW.

IPC Lean Manufacturing Traject

In het IPC Lean Manufacturing Traject maken bedrijven kennis met de principes van lean manufacturing. Het traject bestaat uit een startbijeenkomst en workshops. Tijdens een individuele intake maken de deelnemers een keuze voor het aan te pakken deelgebied/onderwerp en de ondersteuning vanuit lean manufacturing.

Deelnamekosten: ca 7.800 euro excl. BTW.

Masterclass Produceren met minder kosten en meer flexibiliteit

In een viertal workshops krijgen de deelnemers verbeterprincipes aangereikt. Aan de orde komen: analyse van het productieproces; productiviteit van verbeter technieken; lean productie en de kwaliteit van de verbeter technieken. Een adviseur komt tweemaal bij de bedrijven langs om de vertaling naar het eigen bedrijf te ondersteunen.

Deelnamekosten: 1.100 euro excl. BTW.

Meer info: Erik de Ruijter, deruijter@nrk.nl

Samenwerking NRK - DPI Value Centre

Om ledenbedrijven te ondersteunen bij innovatie werkt de NRK sinds kort samen met DPI Value Centre. Inmiddels werkt een innovatiecoaches vanuit het NRK-kantoor. Met deze innovatiecoach kunt u bijv. de haalbaarheid van uw idee bepalen, samenwerkingspartners vinden of financiering aanvragen. Leg uw innovatievraag neer bij: Lonke van der Kamp, vanderkamp@nrk.nl.

NRK INFORMATIEF

Belangenbehartiging

De Federatie NRK bewaakt de belangen van haar achterban op het gebied van o.a. arbeidsomstandigheden, sociale zaken, milieu en wet- en regelgeving. Voor meer informatie kunnen leden terecht bij de NRK (tel. 070 444 0660) of op onze website: www.nrk.nl.

Arbeidsomstandigheden

arbeidsomstandigheden en interne veiligheid: dekort@nrk.nl en neeft@nrk.nl

Voorgenomen beperking dichloormethaan

Dichloormethaan wordt o.a. gebruikt als oplosmiddel in de rubberindustrie. Momenteel bespreekt de Europese Commissie een voorstel voor aanpassing van richtlijn 76/769/EEG om het gebruik en op de markt brengen van dichloormethaan te beperken, voornamelijk in verftoepassingen. De NRK roept ledenbedrijven op om informatie te verstrekken over de huidige toepassingen van deze stof in de industrie: welke industriële toepassingen, het belang voor de onderneming, vervangingsmogelijkheden, enz. De informatie is belangrijk voor het bepalen van het standpunt van de Nederlandse overheid. Bedrijven die belang hebben bij het gebruik van dichloormethaan (CAS 75-09-2) kunnen contact opnemen via dekort@nrk.nl en neeft@nrk.nl.

MDI en Cyclohexaan in richtlijn Marketing & Use

De dossiers MDI en Cyclohexaan zijn inmiddels afgerond en de teksten in de richtlijn Marketing & Use zijn definitief.

MDI wordt alleen toegestaan in consumentenproducten als handschoenen worden meegeleverd en waarschuwingssymbolen op het etiket worden vermeld.

Cyclohexaan wordt toegestaan in neoprene contactlijmen in een maximale verpakkingsgrootte van 350 gram. Ook hier zijn waarschuwingssymbolen op het etiket verplicht. De NRK lobbyde voor de formulering 'contactlijmen' in plaats van 'lijmen', zodat bijvoorbeeld montagekiten niet door het voorstel zouden worden beperkt. Verder pleitte de NRK voor een maximale verpakkingsgrootte van 650 gram. 350 Gram bleek echter een goed com-

promis. Een aantal lidstaten pleitte voor nog lagere verpakkingswaarden.

Voorlopige REACH kandidatenlijst

Op de website van de European Chemical Agency (ECHA) is de voorlopige kandidatenlijst van REACH gepubliceerd. Deze lijst heeft nog geen gevolgen, de definitieve wel. Na een definitieve publicatie van de stof op de lijst, is het verplicht de klant door te geven als een artikel meer dan 0,1 procent van de stof bevat. Importeurs moeten de ECHA ervan op de hoogte stellen als een artikel, afkomstig van buiten de EU, meer dan 0,1 procent bevat van een stof op de kandidatenlijst. Verder is de lijst een voorbode van de autorisatielijst. Voor stoffen die op de autorisatielijst komen, moet een vergunning aangevraagd worden om met deze stoffen te mogen werken. Het bedrijfsleven heeft tot medio augustus de tijd gehad om op de voorlopige kandidatenlijst te reageren.

Protocollen voor beoordeling arbeidsongeschiktheid

De beoordeling van arbeidsongeschiktheid moet in overeenstemming zijn met de stand van de wetenschap. Daarom brengt de Gezondheidsraad een tiental verzekeringsgeneeskundige protocollen uit. De publicatie 'Verzekeringsgeneeskundige protocollen: Whiplash associated disorder I/II, Aspecifieke lage rugpijn, Hartinfarct' is te downloaden van www.gr.nl.

Sociale Zaken

onderwijs: schutjes@nrk.nl
CAO: adrian@nrk.nl

Trouwe werknemer wordt niet geschoold

Werknemers die langer dan 5 jaar in dienst zijn, worden vaak niet meer geholpen bij het vergroten van hun capaciteiten en vakkennis. Dit blijkt uit een onderzoek van TNS/NIPO. Er ontstaat zo al snel een gat tussen het opleidingsniveau en de kennis die een werknemer heeft, en de vaardigheden die de werknemer moet hebben om zijn werk optimaal te kunnen doen. Bedrijven blijken onvoldoende op de hoogte te zijn van de kennis en ervaring die werknemers nodig hebben om hun werk goed te doen en welke opleidingen nodig zijn om de vakkennis op peil te houden.

Nederlanders willen flexibele AOW-leeftijd

Ruim 60 procent van de Nederlanders kiest voor een flexibele AOW-leeftijd, blijkt uit onderzoek van de Pensioenwijzer.nl. Tweederde van de mensen vindt dat de pensioengerechtigde leeftijd niet moet worden verhoogd. Zelf kiezen wanneer de AOW ingaat wordt het meest ideaal gevonden. Overigens liet het onderzoek zien dat veel mensen niet goed op de hoogte zijn van de AOW.

Hogere bijdrage ouders voor kinderopvang

Het kabinet vraagt een hogere bijdrage van ouders om de kinderopvang ook in de toekomst betaalbaar te houden. Lagere inkomens gaan maandelijks vijf euro meer betalen. Gezinnen met een middeninkomen betalen vijftien euro in de maand extra. Hogere inkomens betalen meer. Een gezin met een inkomen van 90.000 euro betaalt bijvoorbeeld 65 euro per maand extra.

Er zijn ook maatregelen genomen ten aanzien van gastouderbureaus en gastouderopvang. Vanaf 2010 worden twee vormen van gastouderschap mogelijk: professionele, kleinschalige opvang (thuiscrèches) en 'informele' opvang. Het maximumtarief daalt voor beide vormen van opvang en voor de 'informele' opvang wordt het aantal uren kinderopvangtoeslag waar ouders recht op hebben, gemaximeerd.

Milieu

externe veiligheid: dekort@nrk.nl
milieu/IMT: dewaal@nrk.nl
MJA: dewaal@nrk.nl

Herziening Afvalrichtlijn

In de herziene afvalrichtlijn wordt de definitie van bijproducten opgenomen. Hiermee wordt een efficiënt hergebruik van afval bevorderd. Door afval te beschouwen als een basis voor nieuwe grond- en brandstoffen, worden materiaalstromen immers in de kringloop gehouden. De Afvalrichtlijn bepaalt wanneer iets afval is of niet en welke eisen gelden voor behandeling, inzameling en recycling van afval. Belangrijk uitgangspunt is het nut van toepassing van afvalverbranding in plaats van verwijdering, als tenminste is voldaan aan energie-efficiëntie-standaarden.

NRK INFORMATIEF

Herschikking Domein Milieu en Internationale Zaken

Op het DG Milieu van VROM heeft een herschikking plaatsgevonden van het domein Milieu en Internationale Zaken. Saskia Borgers is de portefeuillehouder Milieu en Internationaal in de Bestuursraad. De programma-managers en -directeuren zijn: Wiana Partakusuma (Duurzaam Inkopen), Bart Dunsbergen (Schoon en Zuinig), Jan Schuring (Luchtkwaliteit) en Joke de Vroom (Omgevingsvergunning). Hans Bolscher richt zich als vrijgesteld directeur op het Klimaat- en Energie-dossier. De kwartiermakers onder Saskia Borgers zijn: Angélique Berg (directie Bronnen en Emmissies), Kees Plug (directie Kwaliteit en Ketens), Peter Torbijn (directie Stoffen, Veiligheid en Straling), Hugo von Meijenfeldt (directie Internationale Zaken) en Jaap Enter voor bedrijfsvoering DGM.

Milieudoel misschien niet haalbaar

Minister Cramer moet haar beleid aanpassen. Gebeurt dat niet dan dreigt ze het beoogde milieudoel om de uitstoot van broeikasgas per 2020 met eenderde te verminderen, niet te halen. Dat blijkt uit de Milieubalans 2008 van het Planbureau voor de Leefomgeving. Probleem lijkt het bijmengen van biobrandstof te zijn. Bij de productie en het vervoer van biobrandstof komt zoveel broeikasgas vrij, dat dit zou kunnen leiden tot een toename van de uitstoot in plaats van een afname. De doelstelling om tot 2020 jaarlijks twee procent energie te besparen lijkt daarentegen wel haalbaar te zijn. Door de stijging van de olieprijs nemen bedrijven en particulieren energiebesparende maatregelen.

Vereenvoudiging Verpakkingenbelasting

Staatssecretaris De Jager van Financiën heeft begin juni de Tweede Kamer een aantal voorstellen gedaan om de Verpakkingenbelasting te vereenvoedigen. Zo wil De Jager de huidige definitie van verpakkingen aanpassen. Meermalige verpakkingen als pallets en trolleys zouden niet meer onder de noemer verpakkingen vallen. Verder wordt voorgesteld het onderscheid tussen primaire en secundaire/ tertiaire verpakkingen te laten vervallen. Het aantal belastingtarieven wordt hiermee gehalveerd van 16 naar 8.

Tot slot wordt een forfait voorgesteld voor handelaren en importeurs. Er wordt een forfait gehanteerd dat is gekoppeld aan bijvoorbeeld de omzet of de kosten van buitenlandse inkopen. De voorgestelde maatregelen komen bovenop de eerder aangekondigde maatregelen, zoals de teruggaaf voor indirecte export en de aanpassing van de concerndefinitie. Informatie: VMK, Harry Lucas, lucas@nrk.nl

Richtlijnen en overige regelgeving

wet- en regelgeving: schutjes@nrk.nl
ondernemerszaken: deruijter@nrk.nl

EU eist 20% meer recycling in 2020

De Europese Unie eist in de nieuwe Kaderrichtlijn afvalstoffen dat in 2020 20 procent meer kunststof wordt gerecycled dan nu. Bovendien moet de recycling van huishoudelijk kunststof-afval zijn verdubbeld.

De herziening van de Kaderrichtlijn afvalstoffen biedt een prioriteiten-volgorde ten aanzien van de omgang met afval. Hoogste prioriteit is het voorkomen van afval, gevolgd door hergebruik, mechanische recycling en grondstofrecycling.

De Europese branchevereniging voor kunststofrecyclers EuPR vindt de nieuwe definitie breed genoeg om de modernisering van de Europese recyclingindustrie te bevorderen. Daarnaast zijn de geëiste recyclingpercentages voor 2020 voldoende ambitieus om een gezonde ontwikkeling van de recyclingbranche mogelijk te maken.

REACH blijft zorg voor recyclers

De EuPR roept alle Europese recyclers op om alle stoffen die in hun recyclaten voorkomen voor de deadline van 1 december 2008 te pre-registreren. Deze pre-registratie is kosteloos. De recycler is er dan van verzekerd dat hij zijn recyclaten na die datum vooralsnog probleemloos kan blijven verkopen.

Subsidies

subsidiezaken: schutjes@nrk.nl

Subsidieregeling polymeren-module

Bedrijven kunnen vanaf 1 juli een subsidieaanvraag indienen in de Subsidieregeling Polymeren. De regeling werkt via

het 'eerst komt, eerst maalt'-systeem. MKB-bedrijven die werken aan een project op het gebied van polymeren en samenwerken met ten minste één andere partner, komen in aanmerking voor de subsidie. Bedrijven kunnen ook subsidieaanvragen indienen voor een polymeren haalbaarheidsproject. Het totale subsidiebudget is 1,9 miljoen euro in 2008. Meer informatie over de subsidie-regeling: j.h.bosch@senternovem.nl.

Krediet via Kaderregeling subsidies Innovatieprojecten

Economische Zaken verstrekt MKB-bedrijven een krediet ten behoeve van de financiering van technische ontwikkelingsprojecten die voor eigen risico worden uitgevoerd. De subsidie in de vorm van een krediet bedraagt 35 procent van de subsidiabele kosten en bedraagt hoogstens 5 miljoen euro per project. Meer informatie: www.senternovem.nl.

Extra geld voor innovatievouchers

De komende drie jaar voegt het kabinet 10 miljoen extra toe aan het budget voor Innovatievouchers. Daarbij wordt het gebruik van vouchers voor ICT, duurzaamheid en sociale innovatie uitdrukkelijk gestimuleerd. Ook wil het kabinet het gebruik van de vouchers verbreden. Vouchers kunnen nu bijvoorbeeld ook gebruikt worden voor het aanvragen en verkrijgen van een octrooi. Informatie is verkrijgbaar via innovatievoucher@senternovem.nl of de helpdesk, tel. 070 373 57 50.

INDUSTRIEBERICHTEN

Bureaubezetting NRK gewijzigd

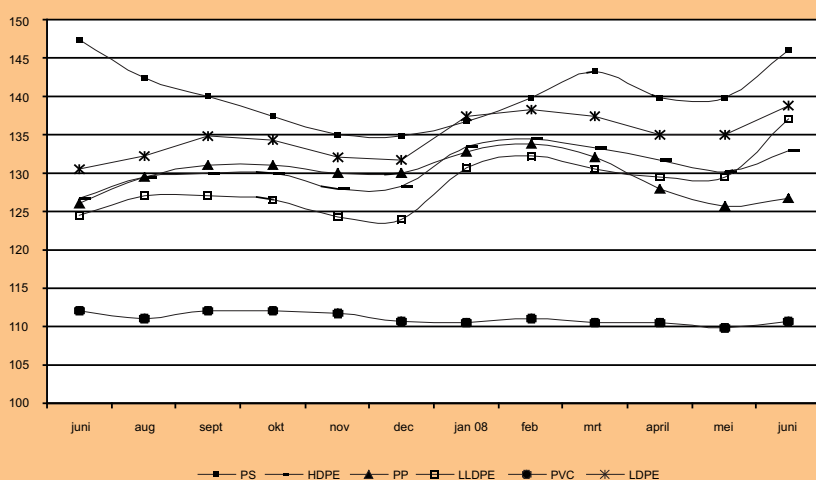
Branchecoördinator Jolanda Neeft werkt sinds 1 juni bij de NRK. Als organisch chemicus werkte Neeft voorheen op de afdeling Product Regulatory Affairs bij Avery Dennison (zelfklevende materialen). Zij ondersteunde het bedrijf in REACH, voedselcontact en wet- en regelgeving rond deze onderwerpen. Bij de NRK ondersteunt Neeft VMK-directeur Harry Lucas bij thema's als voedselveiligheid en de ontwikkeling van Europese en nationale wet- en regelgeving.

Een andere nieuwe NRK-medewerkster is Jacqueline de Waal. Zij werkt sinds 1 juli voor de brancheverenigingen VKCN, HKV en VvF. Speerpunten in haar werk zijn energie en milieu en de daarbij horende projecten MJA en IMT. De Waal was voorheen werkzaam bij Emerson Process Management, een Amerikaanse multinational op het gebied van proces automatisering. De Waal hield zich bij het bedrijf o.a. bezig met internationale projectstandaardisatie en optimalisatie van werkprocessen.

Vanaf 1 september is Yolanda Boeters bij de NRK werkzaam en wel als directiesecretaresse. Zij volgt daarmee Ineke Kuhlman-Kraan op. Per 15 september is ook Vincent Sendra de Jongste begonnen. Hij zal de deelnemers aan de Innovatie-Prestatiecontracten ondersteunen en zich bezig houden met nieuwe innovatieprojecten. Sendra de Jongste studeerde Industrieel Ontwerp in Delft.

Tot slot werkt Lonke van de Kamp voorlopig één dag in de week op het NRK-bureau. Als innovatiecoach vanuit het DPI Value Centre legt ze de koppeling tussen NRK-leden en kennisinstituten.

Indicatie gemiddelde kunststofprijzen in euro/100 kg (bron Kunststof & Rubber)

EPS Gardentrays bespaart miljoenen liters olie

Het inzamel- en herverwerkingsysteem EPS Gardentrays heeft de afgelopen vijftien jaar 25 miljoen liter olie bespaard. Het retoursysteem is daarmee een van de langst bestaande en meest succesvolle systemen in de tuinbouw en kunststoffenindustrie. EPS Gardentrays slaagde erin ook vervuilde EPS trays volledig in de gesloten kringloop op te nemen. De herverwerkingstechniek en de logistieke organisatie achter het retoursysteem zorgde ervoor dat momenteel 85 procent van alle gebruikte EPS zaai-, verspeen- en transporttrays in Nederland, Duitsland en Denemarken wordt gerecycled. Dit is het hoogste percentage ooit. Het ophalen van de gebruikte EPS-trays is nog steeds gratis voor tuinders. In vijftien jaar tijd haalde EPS Gardentrays ruim 1,2 miljoen kubieke meter vervuilde EPS terug uit de markt. Het EPS werd herverwerkt tot grondstof voor nieuwe kunststofproducten of toeslagstoffen

voor onder meer lichtbeton. Aangezien EPS zijn energetische waarde behoudt, staat de gerecyclede hoeveelheid EPS gelijk aan 25 miljoen liter aardolie.

Nieuwpoort eerste man Sika Nederland

Piet Nieuwpoort is vanaf 1 juli de nieuwe General Manager van Sika Nederland B.V. in Utrecht. Hij volgt daarmee Fritz Burkard op, die General Manager wordt bij Sika Italië. Nieuwpoort werkt sinds 1987 bij Sika Nederland. Hij was betrokken bij de opbouw van de financiële en administratieve processen en de opbouw van Sika als organisatie. Er werken 54 medewerkers bij Sika Nederland.

Holland Composites reikt architectuurprijs uit

Composietproducent Holland Composites reikte in juni voor de eerste keer de architectuurprijs 'Excellence in Com-

posites' uit aan architectenbureau Rudy Uytengaak. Het bureau ontving de prijs voor het ontwerp van de nieuwe faculteit Levenswetenschappen van de Rijksuniversiteit Groningen. De prijs is bedoeld om creatieve toepassingen in composiet te stimuleren. Rudy Uytengaak heeft het beste gebruik gemaakt van de eigenschappen van composiet. De architectuurprijs werd uitgereikt tijdens de opening van het nieuwe pand van Holland Composites in Lelystad.

Batelaan nieuws

Batelaan Kunststoffen in Warmond heeft zijn productiecapaciteit uitgebreid met een tweede freesbank. De laatste aanwinst is sneller en groter dan de aanwezige CNC-freesbank. De nieuwe machine is uitgerust met een 24-delige gereedschap-wisselaar, zodat hij tijdens het frezen zelf van frees kan wisselen. Bovendien kan de freesbank producten aan van het formaat 1.020 x 620 x 600 mm. Met de capaciteitsuitbreiding kan de thermovormer Batelaan Kunststoffen talloze nieuwe productvormen realiseren.

INDUSTRIEBERICHTEN

Concurrentiepositie maakindustrie

De Nederlandse maakindustrie neemt een middenpositie in ten opzichte van de nabijgelegen EU-landen. Op geen enkel onderdeel van het vestigingsklimaat is de Nederlandse maakindustrie koploper. Dat blijkt uit de rapportage van SEO Economisch Onderzoek.

Het aantal bedrijven in de maakindustrie in Nederland is na 2001 nauwelijks meer gegroeid. In de ruim 41.000 bedrijven in de maakindustrie werken in totaal 824.000 personen. Het aantal arbeidsplaatsen is sinds 2001 afgenomen. De investeringen in onderzoek en ontwikkeling zijn daarentegen de laatste jaren wel fors gestegen. Deze toename is vooral te danken aan de chemische industrie. Vergeleken met de buurlanden blijven de R&D-investeringen als percentage van het BNP achter. Het rendement van de gedane investeringen is echter wel hoog, gelet op het hoge aantal toegekende patenten per miljoen inwoners. Nederlandse bedrijven betalen verder een hoge prijs voor energie vergeleken met omringende landen. Grootgebruikers nemen daarom maatregelen om efficiënter om te springen met energie.

Mikrocentrum en Philips CTT gaan samen

Mikrocentrum en Philips Centre for Technical Training (CTT) hebben aangekondigd binnenkort als één organisatie verder te gaan. Het cursusaanbod van CTT bestaat uit hoogwaardige opleidingen die complementair zijn met die van Mikrocentrum. De cur-

sussen worden veelal in het Engels gegeven.

MENS over duurzaam kunststof

Het populairwetenschappelijke Belgische tijdschrift MENS besteedt in de laatste uitgave uitgebreid aandacht aan de duurzaamheid van kunststof. Nagegaan wordt onder meer hoe kunststoffen in alle levensfasen kunnen bijdragen aan de drie P's – People, Planet, Profit – van een meer duurzame samenleving. Ook worden voorbeelden gegeven van levenscyclusanalyses en hun verrassende uitkomsten en is te lezen hoe in Vlaanderen wordt gedacht over een toekomst met geïntegreerd materialenbeheer.

Laat uw mensen lachen

Werkgevers zouden meer aandacht moeten besteden aan het werkplezier van werknemers. Promovendus Willem van Rhenen bewees in zijn onderzoek dat hoe meer bevlogen werknemers zijn, hoe hoger hun productiviteit en hoe kleiner de kans op een burnout. 80 Procent van werkend Nederland kan volgens Van Rhenen wel wat meer bevlogenheid gebruiken. Deze wordt bepaald door de hoeveelheid energie die iemand van zijn werk krijgt. Het onderzoek van Van Rhenen laat zien dat naarmate het werkplezier toeneemt, de werkdruk vanzelf als minder wordt ervaren. De belangrijkste bronnen van werkplezier zijn volgens de promovendus: sociale steun van collega's, de mate van autonomie, de ontwikkelingsmogelijkheden en de mate van feedback die werknemers krijgen.

Innovatieve opbrengsten frustreren

De Boston Consulting Group constateert dat steeds meer CEO's gefrustreerd raken vanwege achterblijvende resultaten bij innovaties. BCG interviewde 3.000 topmannen en -vrouwen wereldwijd. In 2006 bleek 52 procent van de CEO's nog tevreden, vorig jaar was dat percentage gedaald naar 46 procent en nu nog maar 43 procent. Tegelijk met deze ontwikkeling is een dalende tendens te zien van het aantal executives dat bereid is de investeringen in innovatie op te schroeven. Dat percentage daalde van 72 procent in 2006, naar 67 procent in 2007, tot 63 procent in dit jaar. Negen van de tien onderzochten vindt innovatie die leidt tot nieuwe producten en diensten voor bestaande klanten, wel belangrijk. Als belangrijkste oorzaken van de frustratie worden genoemd: langdurende ontwikkeltijden, een risicomijdende bedrijfs-cultuur, moeite om het juiste idee te vinden en een gebrek aan interne coördinatie van innovaties.

Kunststof label vervangt streepjescode

Over een jaar of vijf is de streepjescode vervangen door een kunststof RFID-label. Producenten gebruiken voor de RFID-technologie nu nog silicium. Aangezien silicium kostbaar is, wordt de toepassing momenteel nog beperkt tot de duurdere producten. Holst Centre, een initiatief van onder meer Imec, TNO en Polymer Vision heeft een kunststof RFID-label ontwikkeld die toegepast kan worden in de voedingsmidde-

lenindustrie, de logistiek, bij toegangscontroles en elektronische tickets.

Het kunststof RFID-label levert een forse kostenbesparing op en bevat veel informatie en is op grote afstand af te lezen. Winkelpersoneel in supermarkten kan er bijvoorbeeld een volle winkelwagen in één keer mee scannen. Verpakkingsmateriaal kan extra informatie bevatten, bijvoorbeeld over de herkomst en uiterste houdbaarheidsdatum van het product. Het label kan zelfs een signaal afgeven als de temperatuur van het product te lang te hoog is geweest.

Nuon bouwt zonnefolie-fabriek

Nuon gaat volgend jaar in Arnhem starten met de bouw van een fabriek voor flexibele zonnecellen. De productie van zonnefolie is medeontwikkeld door TNO en de universiteiten van Delft, Utrecht en Eindhoven. Eerst wordt op een tijdelijke, metalen dragerfolie een geleidende oxidelaag en een actieve laag van amorf silicium opgedampt. Na het aanbrengen van een achtercontactlaag wordt het geheel op een kunststoffolie gelamineerd en wordt de tijdelijke drager verwijderd. De folie krijgt tenslotte nog beschermlagen en contactpunten. De actieve laag van de zonnefolie is vijftig keer dunner dan een menselijke haar. Minder materiaal betekent lagere productiekosten. Bovendien zijn de toepassingen van de folie veel uitgebreider dan de traditionele zonnepanelen. De folie is immers gemakkelijk te plaatsen op een gebogen ondergrond.

KETENSAMENWERKING

Geld besparen met energiezorg

Energiezorg kan geld opleveren. Het systematisch, gestructureerd beheren van de energiestromen binnen het bedrijf is dan ook een belangrijke bedrijfsdoelstelling. Energy Circle in Voorthuizen helpt bedrijven in de rubber- en kunststofindustrie – als energiecoördinator op afstand – om energiebesparende maatregelen in milieuzorgsystemen te borgen en ze in organisaties te verankeren. Van heel ingewikkeld tot zeer eenvoudig. Energy Circle kan 24 uur per dag om de vijftien minuten het energieverbruik in een bedrijf monitoren en bewaken. Het laatste is belangrijk. Energiezorg is namelijk het registreren van het energiegebruik in een bedrijf om vervolgens onverwachte en ontoelaatbare wijzigingen in het gebruikelijke verbruikspatroon nauwkeurig te analyseren. Dat kan met behulp van moderne technieken. Zij leggen verbanden tussen productiegegevens en klimaatparameters. De analyse van verbruikspatronen en het vergelijken van het bedrijfsverbruik t.o.v. branchegenoten, geven een goed beeld van de energie-efficiency in een bedrijf. Vervolgens kunnen energiebesparende maatregelen worden doorgevoerd. Informatie: Energy Circle, t.ceelie@energycircle.nl.

Verder met de IMT

De NRK en ledenbedrijven werken al jaren aan de Integrale Milieutaakstelling (IMT). Voor de voortzetting van deze afspraken heeft de brancheorganisatie gepleit voor een aanpak die vergelijkbaar is met de meerjarenafspraken (MJA). Geen nadruk op moeten, maar op ondersteunen, coördineren en faciliteren van acties. Duidelijk is dat VROM op dit moment het convenant niet wil verlengen van 2010 naar 2012. De NRK had dat verzocht, zodat de IMT en MJA dezelfde looptijden hadden en ze gemakkelijker zouden zijn te koppelen. Een ander voorstel heeft het evenmin gehaald: VROM stelt geen budget beschikbaar om bedrijven te ondersteunen bij hun milieuplan.

Wel is in het kader van de IMT besloten om het aanleveren van een bedrijfsmilieuplan (BMP) uit te stellen. Het BMP en de EEP (energie-efficiencyplannen) kunnen dan gelijktijdig worden opgepakt. Informatie: Jacqueline de Waal, tel. 070 444 06 83

“Grote kostenstijging reden om met afnemer in gesprek te gaan”

Olie- en andere grondstofprijzen zijn na exceptionele stijgingen weer wat gedaald. Maar CBS-econoom Michiel Vergeer waarschuwt: houd rekening met blijvend hoge prijzen. En zijn advies: ga om de tafel met afnemers als de kosten de pan uitrijzen terwijl de verkoopprijzen voor langere termijn vastliggen.

Op de dag dat de afspraak met Michiel Vergeer wordt gemaakt, dreigt de prijs van een vat ruwe olie door te schieten naar 150 dollar. Sommige ‘deskundigen’ sluiten zelfs een stijging naar 200 dollar niet uit. Het is net voor de vakantieperiode en de grondstofprijzen lijken te exploderen.

Een paar weken later in de werkkamer van de CBS-econoom. Krantenberichten over mondiale afzwakking van de economische groei gaan hand in hand met nieuws over ferme dalingen van de olieprijs. Die daalt inmiddels in rap tempo naar de 110 dollar. “Het feest op de grondstoffenmarkten is voorbij, althans voorlopig”, jubelt dagblad Trouw half augustus. “Net als ooit de internetbel knapte, lijkt nu ook de grondstoffenbubbel langzaam maar zeker leeg te lopen.” Een verregaande conclusie, zeker op basis van zo weinig gegevens, maar wel een verklaarbare: sinds 3 juli, de dag waarop de olieprijs een recordhoogte bereikte, volgde een daling van zo’n twintig procent in iets meer dan een maand. Het verhaal sluit ook naadloos aan bij opmerkingen van de Hongaars-Amerikaanse zakenman, belegger en filantroop George Soros, de man die zijn enorme vermogen vergaarde op de beurs. “De hoge prijs van olie en andere grondstoffen heeft veel weg van een zeepbel”, zei hij in juni toen hij op uitnodiging van een commissie van de Amerikaanse Senaat zijn visie neerlegde.

Michiel Vergeer heeft een mondvol op zijn visitekaartje staan: woordvoerder economie en arbeidsmarkt van het CBS, divisie macro-economische statistieken en publicaties, sector indexcijfers prijzen en conjunctuur. Een dag voor het gesprek heeft hij de landelijke pers te woord gestaan over de jongste inflatiecijfers in Nederland. Hij bereikte vrijwel alle media.

Michiel Vergeer (CBS): “Houd rekening met prijshoudende prijzen”

In juli werd de waardevermindering van onze euro vastgesteld op 3,2 procent, ruim een half procentpunt boven het cijfer van juni. Daarmee komt de inflatie voor het eerst sinds 2002 boven de drie procent.

‘Prijshoudend’

Het CBS geeft ontwikkelingen weer, maar is niet van de ramingen. Vergeer

is daarom niet makkelijk te verleiden tot voorspellingen. "Twee maanden geleden trokken sommige analisten de olieprijsstijging door naar 200 dollar en kijk eens waar hij nu staat." Hij bedoelt maar. Toch wil hij proberen 'wat lijnen door te trekken'. Allereerst is hij niet onder de indruk van de recent opgetreden prijsdalingen van olie en (sommige) grondstoffen.

"Op korte termijn werkt het correctiemechanisme nu eenmaal zo dat een doorschietende prijs leidt tot een verminderende vraag. We zien wereldwijd tekenen van een afzwakkende conjunctuur. Daardoor daalt de prijs licht. Maar als het om olie gaat, zijn vraag en aanbod geen van beide erg elastisch. Bovendien lijkt langzaam het besef door te dringen dat olie en andere grondstoffen op termijn schaars worden. Er komt een grotere vraag uit andere delen van de wereld en de relatief eenvoudig winbare voorraden raken op. En schaarste heeft een prijs. Ik zou in elk geval rekening houden met zogenoemde 'prijshoudende prijzen'. Dat wil zeggen dat de te betalen prijs ver boven de kosten van winning en transport – voor makkelijk winbare voorraden tussen de tien en twintig dollar – uitstijgt."

Doorberekenen

Bedrijven moeten dus rekening houden met het scenario van hoogblijvende olie en andere grondstofprijzen.

"Aardolie wordt duurder, de chemische industrie die er een grondstof van maakt, rekent hogere prijzen en de fabrikant van kunststofkozijnen krijgt ook de rekening. Zo loopt een hoge olieprijs de keten door. In gas, benzine, diesel en elektriciteit is het direct zichtbaar, maar er zit ook een tweede-ronde-effect in: de transportonderneming moet ook dure diesel betalen, die ze aan

haar klanten in rekening brengt. En uiteindelijk rekent de winkelier de hogere prijs weer door aan de consument. Zo ontstaat inflatie. Dan kun je demonstreren in Den Haag, maar het kabinet maakt geen olie."

Bij het berekenen van prijsindexcijfers stuit het CBS op het verschijnsel van termijncontracten. "Die maken het soms moeilijk om het precieze cijfer weer te geven", legt Vergeer uit. "We moeten er altijd rekening mee houden dat er in de pijplijn producten zitten, waarvan de kostprijs flink is verhoogd, maar waarvan de verkoopprijs een jaar geleden voor een bepaalde termijn is vastgelegd, zodat de gestegen kosten nog niet in de prijs tot uiting komen. Dat vertekent de prijsontwikkeling. De rubber- en kunststofindustrie is een sector waar dat veelvuldig voorkomt, heb ik begrepen. Ik lees bijvoorbeeld dat een grondstofleverancier als Dow van de ene op de andere dag aankondigt zijn prijzen met een procent of twintig te verhogen en dat vervolgens kunststoffabrikanten aanlopen tegen het feit dat ze vaste prijsafspraken hebben gemaakt met hun afnemers, die moeilijk zijn open te breken. Een prijsstijging van tien procent is nog wel op te vangen, maar als het gaat om tientallen procenten wordt het toch een probleem. Zijn afnemer zal er niet blij mee zijn en niet direct toegeven, maar ik vind grote kostenstijgingen wel een argument om aan tafel te gaan."

Een opmerkelijke uitspraak uit uw mond: straks moet u weer hogere inflatiecijfers bekendmaken.

"Ja, maar als kunststoffabrikant zou dat me niet interesseren. Dan is de continuïteit van het bedrijf mijn eerste verantwoordelijkheid."

Praktische ondersteuning via NRK

De NRK biedt haar leden dienstverlening op maat voor markt/winst, vergunning, innovatieve producten, tevreden en goed personeel. Doe er uw voordeel mee! Kijk op www.nrk.nl.

Scherpe wagenparkverzekering

Meeüs Assurantiën ontwikkelde voor NRK-leden een concurrerende autoverzekering tegen scherpe premies. NRK-leden profiteren van een collectiviteitskorting van maar liefst 50 procent op de basispremie. De aanbieding geldt voor bedrijfs-, bestel- en vrachtwagens en aanhangers en is eveneens geldig voor kleine wagenparken met één motorrijtuig. Meeüs hanteert een soepel acceptatiebeleid en een aantrekkelijke no-claimregeling (instap no-claimkorting is 40%). Ondernemers hebben bovendien de keuze om de no-claimkorting te beschermen tegen een geringe premieopslag. De autoverzekering kent daarnaast nog aanvullende verzekeringen. Voor vragen of vrijblijvende offerte: Meeüs, tel. 020 301 7922.

Check uw pensioenverzekering!

Pensioenen staan in het middelpunt van de belangstelling. Ondernemers vragen zich af of hun bedrijfsregeling overeenstemt met alle huidige wet- en regelgeving. De Pensioenwet die per 1 januari 2007 is ingevoerd brengt nieuwe verplichtingen voor werkgevers met zich mee, zoals de zorgplicht, governance en indexactie label.

Het is nuttig om de prijs/prestatieverhouding van de huidige bedrijfspensioenregeling eens goed tegen het licht te houden. Verzekeraars hebben nogal eens met achterstanden te maken, wat tot fouten kan leiden. Het loont de moeite inzicht te krijgen in de huidige pensioensituatie binnen de onderneming en de eigen bedrijfsregeling te benchmarken met andere pensioenregelingen. Dat kan nu met de PensioenScan, ontwikkeld door het bureau Sprenkels & Verschuren. Met deze gratis PensioenScan zijn aandachtspunten c.q. verbeterpunten in de pensioenregeling eenvoudig te signaleren. Meer informatie? Neem dan vrijblijvend contact op met Rob Westrek, tel. 06 12 286 272 of Frank Verschuren, tel. 06 55 706 756.

COLUMN

Adviesproduct op maat voor NRK-leden

Sturen door zwaar weer

De economie bevindt zich in zwaar weer. De kredietcrisis is zeker niet voorbij, banken zijn strikter in kredietvoorziening, de economische groei zwakt af, de grondstofprijzen stijgen. Ook voor de ledenbedrijven van de NRK is het zwaar weer. Juist dan komt het aan op stuurmanschap. Vandaar dat de NRK u drie adviesproducten voorlegt, die als loods kunnen helpen langs de klippen te varen.

Voor ik over die adviesmogelijkheden begin toch eerst enkele woorden over de grondstofprijzen. U denkt wellicht "De olie is fors gedaald tot net boven de 100 dollar per barrel. De grondstofprijzen gaan zakken". Niemand heeft de wijsheid in pacht, ook de NRK niet, maar we hebben wel het prognosemodel grondstofprijzen. Dat model geeft aan dat de grondstofprijzen doorstijgen. Naar het eind van het jaar toe voorspelt het model prijsstijgingen van gemiddeld 10%. Pas tegen december lijkt een daling te verwachten.

Maar de stijgende grondstofkosten zijn niet de enige zorg. Met de afzwakende economische groei ervaren ondernemers scherpere concurrentie en nog meer prijsdruk. Geen beste tijd om kostenstijgingen door te berekenen aan klanten. De Engelsen hebben daar een mooi spreekwoord voor. "When the going gets tough, the tough get going". Wees een van de sterken door concrete actie te nemen. Doel van uw bestaan is producten met een goede marge aan klanten te leveren. Dus is het zaak om die marge te kennen. En passen de producten en klanten nog goed bij uw bedrijf? Heeft u een unieke positie in de markt? Investeren en innovatie is nodig: in markt en product.

Krappe marges zijn momenten waarop u ook weer naar uw kosten kijkt. Kan het beter, sneller, slimmer, goedkoper. Juist voor deze analyse van uw kosten heeft de NRK met drie partners een maatwerkvoorstel ontwikkeld:

- Het "Kostenreductieprogramma voor NRK productiebedrijven" van Berenschot
- Het "Lean Manufacturing Introductie Programma" van IJssel Technologie of
- De "Masterclass; produceren met minder kosten en meer flexibiliteit" van Syntens en het ACP.

De drie programma's zijn verschillend in duur, opbouw en kosten, maar in alle gevallen staat het versterken van uw bedrijf en uw concurrentiekracht centraal.

Interesse? U kunt zich opgeven via www.nrk.nl. Uw vragen beantwoord ik graag (070 444 06 71).

Erik de Ruijter
Algemeen directeur

BELEEF POLYMEER ...

kunstzinnig kunstgras

Kunstgras wordt steeds meer ingezet voor sport- en speelvelden en ook voor landschappelijke toepassingen. Kunst is daar nu aan toegevoegd. De Nederlandse kunstenaar Sibyl Heijnen exposeerde haar objecten op een ondergrond van wit kunstgras in het stedelijk Museum voor Moderne Kunst in het Japanse Kyoto.

Bezoekers genieten van het witte kunstgras in het Museum voor Moderne Kunst te Kyoto
(foto TenCate)

Al twintig jaar zijn de werken van Sibyl Heijnen te zien in binnen- en buitenland. In haar ontwerpen heeft ze inmiddels vele vierkante meters textiel en rubber verwerkt. Als ondergrond voor de expositie van haar werk in Kyoto koos de kunstenaar voor wit kunstgras van TenCate. Sibyl Heijnen kon hiermee "verschillende kleuren en gevoelens van wit" in het gebouw creëren en zorgen voor contrast met de kunstwerken. Het sloot bovendien aan bij de tatami, de mat in traditionele Japanse woonkamers. Volgens de traditie van de tatami werden de bezoekers gevraagd hun schoenen uit te trekken. Dat deed men met plezier gezeten op Nederlandse, witte melkkrukjes. Het witte kunstgras in het museum was een ongebruikelijke toepassing, maar met succes: men vond het mooi en aibaar.

Hockeydames scoren Olympisch goud op Nederlandse bodem

De kunstgrasvelden waarop in Beijing de Olympische hockeywedstrijden werden gespeeld, heeft TenCate ontwikkeld samen met haar Australische partner Sports Technology International. De hockeydames leverden hun topprestatie dus enigzins op Nederlandse bodem.

